Collegevoorstel

Onderwerp		
VNG machtigen voor het opstellen van selectiesbesluit 2027	portefeuillehouder:	Martijn Derks
	cluster/team:	Dienstverlening / Informatiebeheer
	opsteller:	Pina Urru
	datum vergadering:	6 oktober 2026
	zaaknummer:	0889463111

Samenvatting

De VNG verzoekt gemeenten om een nieuwe machtiging af te geven voor het namens gemeenten opstellen en vaststellen van het Selectiebesluit 2027 onder de nieuwe Archiefwet 2026. De huidige machtiging verliest haar geldigheid per 1 januari 2027 vanwege de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet. Het ontwerp Selectiebesluit 2027 wordt vanaf 3 augustus 2026 ter consultatie aangeboden. Om de gemeente Beesel te laten deelnemen aan de landelijke vaststellingsprocedure dient het college de VNG vóór 1 november 2026 te machtigen.

Voorstel / advies

1. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) te machtigen om namens de gemeente Beesel het Selectiebesluit 2027 op te stellen en de vaststellingsprocedure te doorlopen.
2. Het bijgevoegde machtigingsformulier te ondertekenen en vóór 1 november 2026 aan de VNG te retourneren.

Beslissing BenW

Toelichting BenW-nota

1. Aanleiding
De VNG heeft met ledenbrief 26/029 gemeenten geïnformeerd over de voorbereiding van het nieuwe Selectiebesluit 2027. Aanleiding hiervoor zijn de evaluatie van de Selectielijst gemeenten en intergemeentelijke organen 2020 en de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet per 1 januari 2027. Omdat de huidige machtiging is afgegeven onder de oude Archiefwet, vervalt deze bij inwerkingtreding van de nieuwe wet en dient een nieuwe machtiging te worden verstrekt.

2. Doelstelling
Het borgen van een rechtmatige en toekomstbestendige selectie en waardering van gemeentelijke archiefbescheiden door deelname aan het landelijke traject voor de totstandkoming van het Selectiebesluit 2027.

3. Uitgangssituatie
De huidige Selectielijst 2020 is in 2024 geëvalueerd. Uit deze evaluatie blijkt dat de gehanteerde methodiek breed wordt ondersteund door gemeenten. Tegelijkertijd is geconstateerd dat een nieuw selectiebesluit noodzakelijk is vanwege nieuwe wettelijke bewaartermijnen die sinds de vaststelling van de Selectielijst 2020 zijn ontstaan. De Adviescommissie Archieven werkt daarom aan een nieuw Selectiebesluit 2027, dat momenteel wordt afgestemd met het Nationaal Archief.

4. Rol gemeente
De gemeente is als zorgdrager verantwoordelijk voor het beheer, de bewaring en vernietiging van haar archiefbescheiden conform de Archiefwet. Door het afgeven van een machtiging stelt de gemeente de VNG in staat om namens haar het Selectiebesluit 2027 op te stellen en de landelijke vaststellingsprocedure te doorlopen.
Ter uitvoering van de VNG-ledenbrief zijn 7 gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden aangeschreven met het verzoek te beoordelen of voor hun organisatie een eigen machtiging aan de VNG noodzakelijk is en ons hierover te informeren.
We hebben niet op gereageerd op de consultatie van het ontwerp selectiebesluit. In het ontwerp zijn nieuwe of gewijzigde bewaartermijnen opgenomen gebaseerd op aanpassingen in diverse wetgevingen. Daarnaast is er in het selectiebesluit aandacht voor samenwerking met andere decentrale overheden en zijn er uitgangspunten opgenomen voor de waardering van data(verzamelingen).

5. Toelichting
Vanaf 3 augustus 2026 heeft het ontwerp Selectiebesluit 2027 gedurende acht weken ter consultatie gelegen. Vervolgens is het ontwerp aangeboden aan de algemene rijksarchivaris, waarna een wettelijke terinzagelegging heeft plaatsgevonden. De volgende stap is het besluit ter vaststelling aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan te bieden. Het streven is om het Selectiebesluit per 1 januari 2027 in werking te laten treden.
De machtiging dient vóór 1 november 2026 door de gemeente aan de VNG te worden geretourneerd. Wanneer niet tijdig wordt gemachtigd, wordt de gemeente niet meegenomen in de vaststellingsprocedure en is het uiteindelijke Selectiebesluit niet van toepassing op de gemeente Beesel.

6. Visie Leef Beesel
Een goede en duurzame informatiehuishouding draagt bij aan een betrouwbare, transparante en dienstverlenende overheid. Het vaststellen van een actueel selectiebesluit ondersteunt een zorgvuldige omgang met gemeentelijke informatie en archieven.

7. Integrale afstemming

a. Collegeprogramma

Het voorstel draagt bij aan een betrouwbare en transparante overheid met een kwalitatief hoogwaardige informatievoorziening.

b. Financieel
Aan het afgeven van de machtiging zijn geen directe financiële gevolgen verbonden.

c. Juridisch
De machtiging is noodzakelijk vanwege de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet per 1 januari 2027. Zonder machtiging valt de gemeente niet onder het nieuwe Selectiebesluit.

d. Risico's
Indien de machtiging niet vóór 1 november 2026 wordt verstrekt, wordt de gemeente niet meegenomen in de landelijke vaststellingsprocedure. Hierdoor is het nieuwe Selectiebesluit niet van toepassing op de gemeente Beesel.

e. Communicatief (denk aan: Gemeente Info, pers, website, klantenbalie)

8. Inclusie

1. Welkom en veilig
Niet van toepassing.

2. Meedoen en autonoom
Niet van toepassing.

3. Toegankelijk en bruikbaar
Niet van toepassing.

9. Duurzaamheid
Een actueel selectiebesluit draagt bij aan duurzaam informatiebeheer door archiefbescheiden op een rechtmatige en efficiënte wijze te bewaren of te vernietigen.

Bijlagen
1. VNG-ledenbrief 26/029 Machtigingsformulier ontwerp Selectiebesluit 2027.

2. Machtigingsformulier VNG Selectiebesluit 2027